

Handleiding ecologisch schoonmaken

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Gebruik van schoonmaakmiddelen?	4
2.1.	Dosering.....	4
2.2.	Tips & tricks	5
2.3.	Labels.....	6
3.	Marktonderzoek schoonmaakmiddelen	7
3.1.	Beschikbare producten op de particuliere markt	7
3.1.1.	Effectieve Micro-organismen	7
3.1.2.	Cradle-to-cradle gecertificeerde producten.....	8
3.1.3.	Andere ecologische producten.....	9
3.2.	Professionele aanbieders	9
3.2.1.	Boma (Ecover)	9
3.2.2.	Besto (Tana).....	9
3.2.3.	Alpheios (Vive, Triple T).....	10
3.2.4.	Ecolab	10
3.2.5.	Diversey.....	10

1 Inleiding

In de gesprekken met de verschillende huizen werd het duidelijk dat ecologische producten de voorkeur wegdragen, dit is ook de meest genoemde reden om mee te gaan in een samenaankoop omdat er vaak geen tijd is om op zoek te gaan naar deze producten.

Vooruit is bezig te onderhandelen met enkele leveranciers. In afwachting van dit project werd er beslist om een handleiding op te stellen over schoonmaakmiddelen zodat er reeds kennis is over deze producten. Zo kunnen we informatie delen met alle organisaties (ook degene die niet meegaan in eventuele aankoop) en kunnen we een grote vooruitgang boeken op het vlak van ecologisch schoonmaken.

2 Gebruik van schoonmaakmiddelen?

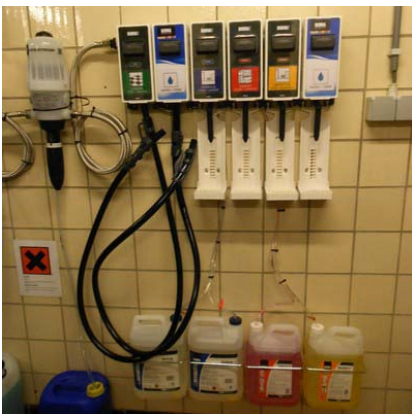
2.1 Dosering

Dosering is het belangrijkste aspect bij schoonmaak, men kan ecologische producten gebruiken maar daarom wordt er nog niet ecologisch schoongemaakt.

De juiste dosering gebruiken heeft niet enkel voordelen voor het verbruik maar ook voor de kwaliteit van de schoonmaak. Te veel product gebruiken houdt een aantal nadelen in:

- Het is nadelig voor het waterverbruik want er moet meermaals nagespoeld worden;
- De reinigende werking vermindert (er blijven strepen achter), zowel bij over- als onderdosering;
- Het geeft giftige dampen die ademhalingsstoornissen kunnen veroorzaken en dus schadelijk zijn voor de gezondheid van het schoonmaakpersoneel.

Een foute dosering is het grootste probleem bij schoonmaak. Gemiddeld wordt er 40% afgeweken van de juiste dosering. Een juiste dosering kan dus heel wat verschil maken op vlak van verbruik, reiniging en gezondheid.

Doseersystemen kunnen een grote hulp zijn bij de schoonmaak. Op de huidige markt heeft elke leverancier wel een doseersysteem. Deze systemen zijn rechtstreeks aangesloten op de waterleiding, men moet dus de emmer vullen aan de kraan en het product wordt in de juiste hoeveelheid aangebracht.

Als de afwijking van 40% kan weggewerkt worden, dan is het de kleine investering zeker waard.

De grote distributeurs die verder in de handleiding staan, hebben doseersystemen in hun aanbod. De investering verdient zich snel terug. Als men uitgaat van een besparing van 20% op het schoonmaakmiddel dan zou de investering zich na 2 jaar

terugverdiend hebben in de situatie van NTGent. Na die 2 jaar levert deze investering dus zuivere winst op.

Er zijn ook eenvoudigere systemen, zoals doseerdoppen op de fles. Toch kunnen schoonmakers vaak niet weerstaan aan de drang om zoveel mogelijk product te gebruiken, waardoor ze ook met deze doseerdoppen nog te veel reinigingsmiddel gebruiken.

2.2 Tips & tricks

Gebruik geen warm water!

Schoonmaken met warm water heeft helemaal geen voordelen, schoonmaken met koud water geeft zelfs een beter resultaat. De meeste schoonmaakmiddelen bevatten een kleine hoeveelheid alcohol. Die alcohol is toegevoegd om het schoongemaakte afwerkmateriaal streeploos op te laten drogen. Als er met heet water wordt gewerkt dan zal de alcohol verdampen. Dit is vaak de reden waarom na het schoonmaken van vloeren de vloer er op een gegeven moment streperig en vlekkerig uit gaat zien.

Azijn tegen kalkaanslag

Bij kalkaanslag in sanitaire ruimten, wordt er gebruik gemaakt van sanitairreinigers. Toch is er een alledaags product dat een even goede werking heeft: azijn. Azijn is bovendien milieuvriendelijker dan de gewone sanitairreiniger. Sanitairreinigers bevatten zeer agressieve producten wat een negatieve invloed heeft op de waterkwaliteit. Bij het gebruik van azijn is deze verontreiniging vele minder.

Afvalwater in de riool

Water dat gebruikt werd voor de schoonmaak moet weggespoeld worden in de riool. Niet in een buitenputje of op de grond, anders komt het water terecht in het grondwater wat zorgt voor verontreiniging. Het water dat in de riool verdwijnt, wordt behandeld in waterzuiveringscentra en er zullen dus minder afvalstoffen in het grondwater terechtkomen.

Hoe minder schuim, hoe beter

De hoeveelheid schuim heeft totaal geen invloed op de reinigende werking van een product. Het schuim wordt gevormd door de toevoeging van schuimversterkers. Deze zijn zeer moeilijk biologisch afbreekbaar en hebben dus een slechte invloed op de waterkwaliteit. Producten die geen schuimvorming vertonen zijn dus beter. Schuim heeft louter een optische functie, de vroegere reinigingsproducten op basis van zeep schuimden vanzelf. Omdat veel mensen (vooral ouderen) dit zo gewoon zijn, willen ze dit schuim nog steeds zien maar het geeft helemaal geen meerwaarde aan de reinigingskwaliteit.

Schoonmaken met hemelwater

Zoals vooraf al duidelijk werd, moet men niet schoonmaken met warm water. Wat houdt ons dan tegen om met hemelwater schoon te maken?

Hemelwater is bovendien zachter dan drinkwater waardoor er ook minder product moet toegevoegd worden. Dit is dus een win-win situatie; minder verspilling van drinkwater dus ook een voordeligere waterfactuur en minder gebruik van schoonmaakmiddelen. Het regenwater kan men opvangen in regentonnen. In België zijn er gemiddeld 200 regendagen en 15 sneeuwdagen dus de watervoorraad wordt voldoende bijgevuld.

2.3 Labels

Het cradle-to-cradle label is aanwezig op producten die ernaar streven om producten te ontwikkelen die geen invloed hebben op het milieu. Afhankelijk van de mate waarin dit streven wordt omgezet in werkelijke toepassingen (bv. gebruik zonne-energie, verbod op schadelijke ingrediënten) wordt een zilveren, gouden of platina label toegekend. Ook sociale en ethische criteria zijn opgenomen in het lastenboek.

Ecogarantie® is hét ecologische keurmerk voor producten waarvan de ingrediënten afkomstig zijn van de biologische landbouw en/of van minerale oorsprong. De huidige normen van het Ecogarantielastenboek hebben betrekking op cosmetica, was- en reinigingsproducten en zeezout.

Het Europees Ecolabel zegt u welke producten of diensten milieuvriendelijker zijn. Het label garandeert dat producten minder negatieve milieueffecten hebben, zonder daarom de veiligheid van het product of de werknemers in gevaar te brengen, of een negatieve invloed uit te oefenen op de eigenschappen die het product geschikt maken voor gebruik.

Het Nordic Ecolabel is het officiële Ecolabel van de Scandinavische landen. Het is het eerst uitgereikt in 1989 met als doelstelling het voorzien van een ecologisch label dat bijdraagt tot een duurzame consumptie.

Het Europees Milieumanagement- en Audit Schema (EMAS) is een milieubeheer- en auditsysteem van de EU voor bedrijven en andere organisaties. Met EMAS kunt u het milieubeleid van uw organisatie evalueren, rapporteren en verbeteren. Dit label gaat dus niet over het product maar over de totale werking van een organisatie. Het label zal dan ook niet op de verpakking terug te vinden zijn maar wel op de site. Organisaties die dit label hebben zetten hard in op

duurzaamheid, elk jaar opnieuw moeten bedrijven kunnen aantonen dat ze het milieubeheer continu verbeteren.

3 Marktonderzoek schoonmaakmiddelen

Een eerste stap is het kiezen van de juiste middelen. Ik kreeg vaak te horen dat schoonmaakmiddelen in de eerste de beste winkel aangekocht worden door het schoonmaakpersoneel. Voor kleinere organisaties is dit vaak de beste oplossing. Bestellingen plaatsen voor kleinere hoeveelheden is niet efficiënt dus wordt het poetspersoneel naar de winkel gestuurd. Toch zijn er hier ook mogelijkheden om de schoonmaak ecologischer te maken. De meeste grootwarenhuizen bieden namelijk al ecologische producten aan.

3.2 Beschikbare producten op de particuliere markt

3.2.1 Effectieve Micro-organismen

Schoonmaakmiddelen op basis van effectieve micro-organismen (EM) zijn de meest ecologische. EM is een mengsel van gewoon in de natuur voorkomende micro-organismen. Het is een combinatie van verschillende organismen waardoor het product een breed toepassingsgebied heeft. De regeneratieve micro-organismen zorgen ervoor dat het langer duurt voor er terug slechte micro-organismen komen. Alle schoonmaakproducten moeten in de natuur worden afgebroken behalve de schoonmaakproducten met effectieve micro-organismen, deze producten hebben een positieve werking op het water.

Er zijn 2 aanbieders van deze producten. Deze zijn nog niet verkrijgbaar in de gangbare grootwarenhuizen, toch zijn deze producten makkelijk bereikbaar voor iedereen.

Wipe & clean

Wipe & Clean met geur (2 liter)

Wipe & clean is een universeel reinigingsmiddel dat kan gebruikt worden voor alle toepassingen op oppervlakken. Het kan als schoonmaakmiddel gebruikt worden in de keuken, de badkamer en de rest van het huis. Voor een eenvoudig gebouw, zonder bijzondere oppervlakken (parket) is dit middel goed geschikt. Er is maar 1 middel nodig, dit heeft enkele voordelen:

- Efficiëntiewinst tijdens schoonmaken (niet altijd veranderen van product)
- Minder waterverbruik (Emmer water voor meerdere toepassingen)
- Overzichtelijker om te bestellen

Dit product heeft vooral een goede werking bij geurbestrijding in sanitaire omgevingen. Andere producten maskeren de geur, dit product zorgt ervoor dat de oorzaak van de geurproblemen verdwijnt want het bestrijdt de organismen die de geur veroorzaken. Voor deze toepassing gebruikt men een verstuiver waarop ook de dosering is aangegeven. Door gebruik te maken van een verstuiver gaat men minder water gebruiken en de percentages zijn aangeduid waardoor er ook minder van het product wordt gebruikt. Stad Gent gebruikt deze producten in sanitaire omgeving, de geur verdwijnt en komt bij regelmatige toevoeging van het product niet meer terug.

Bi-safe (Chrisal)

De producten van Bi-safe zijn op de markt beschikbaar in kleinere hoeveelheden. Het zijn producten van Chrisal. Chrisal is een leverancier van probiotische reinigingsmiddelen voor professionele doeleinden. Deze producten werken ook op basis van positieve bacteriën. Chrisal heeft ook enkele certificaten: ISO9002 certificaat, deze internationale norm behandelt kwaliteitssystemen zodat de kwaliteit van het product kan gegarandeerd worden. In juli 2003 behaalde Chrisal NV tevens de ISO9001:2000 norm en in oktober 2010 de ISO9001:2008 norm. Hun producten dragen ook het EU-ecolabel.

Bi-safe heeft een online webshop (<http://bi-safe.be/shop/>), het is eenvoudig om zich aan te melden en men heeft geen BTW-nummer en dergelijke nodig om zich te registreren.

3.2.2 Cradle-to-cradle gecertificeerde producten

De voorgaande producten mogen dan wel zeer ecologisch zijn, bij cradle-to-cradle bekijkt men niet enkel het product. De producten worden beoordeeld op 5 criteria:

- Gezonde materialen
- Materiaal hergebruik en 'Design for environment'
- Energieverbruik
- Waterbesparing
- Maatschappelijke verantwoordelijkheid
-

Bij cradle-to-cradle bekijkt men dus ook de manier van werken rond duurzaamheid.

Er zijn 2 producenten die Cradle-to-cradle producten aanbieden, namelijk Tana en Ecover.

Er zijn 5 niveau's binnen de cradle-to-cradle certificatie: Basic, Bronze, Silver, Gold, Platinum.

Zowel Tana als Ecover hebben de Gold klassering.

Froggy (Tana)

De producten van Tana zijn terug te vinden in de winkelrekken onder de naam Froggy.

Duurzaamheid is zeer belangrijk bij Tana professional. Het is de eerste onderneming ter wereld die de Cradle to Cradle Gold-certificering in ontvangst mocht nemen met een uitgebreid assortiment professionele schoonmaak- en onderhoudsproducten. Ze hebben ook verschillende certificaten die aantonen dat ze milieubewust en duurzaam te werk gaan. 'EMAS', 'Cradle to Cradle certified', 'EU Ecolabel', 'LEED', 'ISO 14001', 'Nordic Swan Ecolabel', 'ISO 50001', 'A.I.S.E. – Charter', 'DIN ISO 9001' zijn alle certificaten die ze verkregen hebben. Tana is een Duitse onderneming. De Belgische hoofdzetel is in Waterloo.

Froggy heeft een uitgebreid aanbod aan duurzame producten die te vinden zijn in de warenhuizen. De producten zijn in verschillende doseringen beschikbaar wat het aantrekkelijk maakt voor grote en kleine afnemers.

Ecover

Ecover heeft ook producten die een cradle-to-cradle certificaat hebben.

Dit aanbod is nog eerder beperkt maar ze zijn zeker met duurzaamheid bezig.

Vooraf hun gebouw valt op: Ecover huist in een duurzaam fabrieksgebouw waarvan het dak uitstekend thermisch en akoustisch geïsoleerd is. Zowel in de winter als in de zomer: in de fabriek, die geen algemene verwarming noch airconditioning heeft, wordt het nooit kouder dan 4°C of warmer dan 26°C. Ze hebben ook enkele certificaten: iso 14001, iso 9001.

3.2.3 Andere ecologische producten

Sonett

Sonett is een Duitse firma, met hoofdzetel in Deggenhausen, die ook erg inzet op duurzaamheid. Er is een erkend verkooppunt in Gavere (dicht bij Gent). Ook Sonett heeft verschillende certificaten, maar niet zoveel als Tana. Certificaten van Sonett: 'label Ecogarantie', 'label EcoControl', 'Vegan Society', 'stop climate change label'. De producten van Sonett zijn geproduceerd op basis van plantaardige producten, de zeepsoorten en alle etherische oliën zijn voor 100% uit biologische teelt afkomstig waardoor zij plantaardige producten aanbieden.

3.3 Professionele aanbieders

3.3.1 Boma (Ecover)

Boma is een grote speler op de markt van schoonmaakmiddelen. Ze hebben zowel gewone producten als ecologische producten maar het is de enige grote distributeur die producten van Ecover levert.

Het is naast Besto de enige distributeur die cradle-to-cradle producten aanbiedt.

Boma is een distributeur die alles levert en niet enkel reinigingsmiddelen, ze zijn ook verdeler van de schoonmaakapparatuur van Nilfisk.

3.3.2 Besto (Tana)

Besto is verdeler van de green care producten van Tana, Besto biedt dus ook cradle-to-cradle producten aan. Het is moeilijk te zeggen wat nu de meest ecologische producten zijn, zowel Ecover als tana hebben de Golden cradle-to-cradle certificatie.

Besto heeft ook wel zijn eigen ecologische producten, waardoor hun ecologisch aanbod uitgebreider is.

3.3.3 Alpheios (Vive, Triple T)

Alpheios is naast Boma één van de grotere verdelers van schoonmaakmiddelen.

Ze hebben niet zo'n uitgebreid gamma van ecologische producten, bovendien hebben deze producten enkel het ecolabel. Dit terwijl de andere leveranciers uitpakken met veel meer certificaten die ook evalueren op andere criteria dan enkel het product.

Vive is het ecologische huismerk van schoonmaakbedrijf Alpheios net zoals de producten van Triple T. Van elk soort reiniger hebben ze 2 ecologischere varianten.

3.3.4 Ecolab

Ecolab is zoals de andere leveranciers bezig met duurzaamheid. Lang niet al hun producten zijn duurzaam of dragen het ecolabel. Naast het produceren van ecologische producten, zetten ze ook in op andere gebieden zoals sociale betrokkenheid (respect voor mensenrechten). Ze trachten dus niet enkel om ecologische producten te ontwikkelen, ze willen ook duurzaam te werk gaan. Hun doel is het water- en energieverbruik verlagen door gebruik te maken van milieuvriendelijke energiebronnen, en door te investeren in verbetering van het energieverbruik.

3.3.5 Diversey

Diversey is een organisatie met een Amerikaanse achtergrond. het is opgericht in Wisconsin en de organisatie is een multinational. De uitgaven zouden dus niet in de Belgische economie terechtkomen. Ze hebben een programma (het *Global Children's Initiative*) waarbij ze scholen in arme gemeenschappen adopteren in de buurt van hun vestigingen. De activiteiten die ze met elke school organiseren zijn afgestemd op de behoeften van de gemeenschap. Sinds de start van het programma werkt Diversey wereldwijd samen met 45 scholen.

Op gebied van duurzame producten steken de EM van *wipe & clean* en de PIP van Chrisal erbovenuit. Normale schoonmaakmiddelen moeten afgebroken worden in de natuur, maar de EM niet. Het zijn natuurlijke organismen die enkel positieve bijwerkingen hebben op de natuur en de kwaliteit van het water verbeteren in plaats van te verminderen.